

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 60)

Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/419, 1/438)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/703 Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü, Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleriyle Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı :B.02.0.KKG/101-1272/120

8.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 19.12.1997 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Gazi kavramı, Türk Milletinin önem verdiği manevî değerler arasında bulunmasına rağmen mevzuatımızda yasal bir tanımı bulunmamaktadır.

Türk Silâhlı Kuvvetleri mensuplarının hangi hallerde gazi unvanını alabileceklerinin belirlenmesi, vatan ve millet için hayatını feda etmeyi göze alarak görev yapan personelimiz açısından büyük öneme haiz bulunmaktadır.

Malûl olarak hayatını idame ettirmek zorunda kalan bir şahsın hayata bağlanabilmesi için maddî açıdan tatminin yanısıra manevî açıdan da tatmini gerekmektedir. Ülke olarak içinde bulunduğumuz bu kritik dönemde Vatanın ve Türk Milletinin bölünmez bütünlüğü için mücadele ederken sakat kalan evlatlarımıza sadece "Malûl" sıfatını vermek, Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Türk toplumunun geleneklerine uygun düşmemektedir.

Gazinin sözlük anlamı düşmanla savaşan kimse, muharip ise savaşçı, savaşan demektir. Bu nedenle, Türk Silâhlı Kuvvetleri mensuplarından harbe fiilen katılanlara "Muharip Gazi" ve Türk Silâhlı Kuvvetleri mensuplarından; Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırlarını korumak ve güvenliğini sağlamak görevi esnasında keza harpte veya devletin bekâsını hedef alan terör örgütlerine karşı yurtiçi ve yurtdışı mücadelede her çeşit düşman veya terörist silahların tesiriyle veya harp bölgesindeki harekât ve hizmetlerin sebep ve tesiriyle yaralanarak, tedavileri sonucu sakatlığı raporla kesinleşenlere de "Malûl Gazi" sıfatının verilmesi ve bu tanımların yasal bir dayanağa kavuşturulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle; hazırlanan bu Tasarı ile, malûl gazi ve muharip gazi kavramlarının yasal bir dayanağa kavuşturulması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Madde ile Kanuna 2 nci madde olarak "Tanımlar" başlıklı bir madde eklenerek, muharip gazi ve malûl gazi kavramlarından neyin anlaşılması gerektiği hususunda açıklama getirilmekte ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmektedir.

Madde 2. – Yürürlük maddesidir.

Madde 3. – Yürütme maddesidir.

T.C.

Başbakanlık

22.6.1999

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İttüziğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

1/300 Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlî, Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-385/4215

27.7.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.7.1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerçekşesi ilişikte gönderilmiştir. Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların askerlik mesleğine ilişkin ortak anılarını yaşatmak, dayanışmalarını devam ettirmek, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kuracakları derneklere ilişkin esas ve usuller; 2908 sayılı Dernekler Kanunundan ayrı olarak 16.6.1983 tarihli ve 2847 sayılı "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun" ile tespit edilmiştir.

2847 sayılı Kanunun 8 inci maddesi; "Bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde Dernekler Kanunu ile Türk Medenî Kanununun dernekler hakkındaki hükümleri uygulanır" hükmünü içermektedir.

8 Temmuz 1997 tarihinde yürürlüğe konulan 4279 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 2908 sayılı Dernekler Kanununun "Derneklere yapılacak yardımın şartları" başlıklı 61 inci maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak, "Dernekler, siyasî partilerden, işçi veya işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan herhangi bir suretle maddî yardım kabul edemezler ve adı geçen kuruluşlara yardımda bulunamazlar" şeklindeki hüküm, "Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları, çalışma konuları veya çalışma biçimleri arasında açıkça belirtilmek kaydıyla siyasî partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım kabul edebilirler ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler." şeklinde değiştirilmiştir.

2908 sayılı Dernekler Kanunundan ayrı olarak, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların askerlik mesleğine ilişkin ortak anılarını yaşatmak, dayanışmalarını devam ettirmek, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak gayesiyle 2847 sayılı Kanun çerçevesinde kurulan Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Türkiye Harp Malûlü Gazileri Şehit Dul ve Yetimleri Derneği ve Türkiye Muharip Gaziler Derneğinin, kuruluş amaçlarına uygun olarak, her türlü siyasî düşünce ve akımın etkisinden uzak kalabilmelerinin sağlanması gerekmektedir.

Bu amaçla hazırlanan Tasarı ile, sözkonusu derneklerin siyasî partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım kabul edemeyecekleri şeklindeki hükümün, Kanunun 6 ncı maddesine ithal edilmesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılan personelin kurabildiği ve 2847 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde sayılmış bulunan derneklerin, her türlü siyasî düşünce ve akımların etkisinden korunmasına yönelik olarak, bu derneklerin siyasî partiler ile işçi ve işveren kuruluşları ve meslekî kuruluşlardan yardım alamamaları hususunda, Kanunun 6 ncı maddesinde öngörülen şekilde bir fıkra eklenmektedir.

Madde 2. – Yürürlük maddesidir.

Madde 3. – Yürütme maddesidir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR, EMEKLİ ASTSUBAYLAR, HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ İLE MUHARİP GAZİLER DERNEKLERİ HAKKINDA KANUNUN BİR MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 16.6.1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanuna göre kurulan demekler, siyasî partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım kabul edemezler ve adı geçen kurumlarca maddî yardımında bulunamazlar.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

A. Mesut Yılmaz

Başbakan

Dev. Bakanı ve Başb. Yard.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı V.

M. Taşar

Devlet Bakanı

M. Batallı

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

H. Gemici

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Gürel

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Taşar

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Talay

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/438
Karar No. : 6

9.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca, 27.7.1998 tarihinde 20 nci dönem TBMM Başkanlığına sunulan "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", 20 nci dönemde sonuçlandırılmadığından 22.6.1999 tarihinde yenilenerek Başkanlığımıza sunulmuş ve Başkanlığımızca, 29.6.1999 tarihinde esas komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna; tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz 8.7.1999 tarihli 3 üncü toplantısında, Adalet, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

2908 sayılı Dernekler Kanununun eski 61 inci maddesinde;

"Dernekler siyasi partilerden, işçi veya işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan herhangi bir suretle maddî yardım kabul edemezler ve adı geçen kuruluşlara yardımda bulunamazlar."

Hükümü bulunmaktaydı.

2847 sayılı, Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinde ise,

"Bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde Dernekler Kanunu ile Türk Medeni Kanununun dernekler hakkındaki hükümleri uygulanır."

Denmektedir.

Dolayısıyla 8.7.1997 tarihinde 4279 sayılı Kanun yürürlüğe girinceye kadar, 2847 sayılı Kanunun kapsamındaki derneklerle ilgili bir sorun oluşmamıştır. Söz konusu 4279 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, 2908 sayılı Dernekler Kanununun 61 inci maddesinde değişiklik yapılarak şu hüküm yürürlüğe konmuştur:

"Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları, çalışma konuları veya çalışma biçimleri arasında açıkça belirtilmek kaydıyla siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım kabul edebilirler ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.

Dolayısıyla, 2847 sayılı Kanun kapsamındaki derneklerin de bu hükümden yararlanması ihtimal dahilinde olmuştur. Oysa Türk Silâhlî Kuvvetlerinden ayrılanların oluşturduğu bu derneklerin, kuruluş amacına uygun olarak, her türlü siyasi düşünce ve akımın etkisinden uzak katabilmelerinin sağlanması gerekir. Tasarı, bu amaca yönelik olarak hazırlanmıştır.

Komisyonumuz Tasarı ile gerekçesini uygun bulmuş ve maddelerinin görüşülmesine geçilmesini kararlaştırmıştır.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Millî Savunma Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan
Faruk Bal
Konya

Sözcü
Hasan Fehmi Konyalı
Ordu

Kâtip
Hasan Hüseyin Balak
Tokat
Üye
Halil İbrahim Özsoy
Afyon
Üye
Osman Aslan
Diyarbakır
Üye
Yalçın Kaya
Içel
Üye
Hüseyin Mert
İstanbul
Üye
Mehmet Pak
İstanbul

Üye
Hasari Güler
Adıyaman
Üye
Faruk Çelik
Bursa
Üye
Mustafa Zorlu
Isparta
Üye
Erol Al
İstanbul
Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Zeki Eker
Muş

Üye
Mehmet Çakar
Samsun

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR, EMEKLİ ASTSUBAYLAR, HARP MALÛLÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ İLE MUHARİP GAZİLER DERNEKLERİ HAKKINDA KANUNUN BİR MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/419, 1/438

Karar No. : 12

9.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 29.6.1999 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/419 esas numaralı "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûllü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleriyle Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun

Tasarısı Komisyonumuzun 15.7.1999 tarihinde yaptığı 4 üncü Birleşiminde Hükümeti temsilen Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları ile Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüldü.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

Milletimizce büyük manevi önem taşıyan "Gazi" kavramının mevzuatımızda yasal bir tanımının bulunmadığı,

Ülke olarak içinde bulunduğumuz bu kritik dönemde vatanın ve Türk Milletinin bölünmez bütünlüğü için mücadele ederken sakat kalanlara sadece "Malûl sıfatını vermenin Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Türk toplumunun geleneklerine uygun düşmediği,

Tasarı ile; Türk Silâhlı Kuvvetlerinden harbe fiilen katılanlara "Muharip Gazi" ve Türk Silâhlı Kuvvetleri mensuplarından Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırlarını korumak ve güvenliğini sağlamak görevi esnasında, devletin bekasını hedef alan terör örgütlerine karşı yurt içi ve yurt dışı mücadelede her çeşit düşman veya terörist silâhların tesiriyle veya harp bölgesindeki hareket ve hizmetlerin sebep ve tesiriyle yaralanarak, tedavileri sonucu sakatlığı raporla kesinleşenlere de "Malûl Gazi" sıfatının verilmesinin amaçlandığı,

Görülmektedir.

Görüşmelerde verilen bir önerge ile Komisyon gündeminde yer alan ve aynı Kanunda değişiklik yapılmasını öngören ve 29.6.1999 tarihinde Başkanlıkça Tali Komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, Esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/438 esas numaralı "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûl Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın da İçtüzüğü'nün 35 inci maddesi uyarınca 1/419 esas numaralı Tasarı ile birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/419 esas numaralı Tasarının esas alınması talep edilmiş ve bu talep Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Yapılan müzakerelerde;

Esas alınan Tasarı ile getirilen Muharip Gazi ve Malûl Gazi tanımları ile gazilerimize resmî bir unvan verilmesinin sağlanmakta olduğu, resmî yazışmalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda sadece "Malûl" olarak geçen gazilerimize onları onurlandıracak bir unvan verilmesinin yerinde olduğu,

Dile getirilmiştir.

1/419 esas numaralı Tasarı ile birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen 1/438 esas numaralı Kanun Tasarısı ve gerekçesi incelendiğinde;

Tasarının getirdiği düzenleme ile, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılan personelin kurabildiği ve 2847 sayılı Kanunda sayılan derneklerin, her türlü siyasî düşünce ve akımların etkisinden korunmasına yönelik olarak, bu derneklerin siyasî partiler ile işçi ve işveren kuruluşları ve meslekî kuruluşlardan yardım alamamaları hususunu düzenlediği,

Görülmektedir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

Geçtiğimiz dönemde Anayasa'da yapılan değişikliğe paralel olarak 8.7.1997 tarihinde 4279 sayılı Kanun ile 2908 sayılı Dernekler Kanununda da değişiklik yapıldığı ve bu düzenleme ile derneklere tüzüklerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda her türlü siyasî ve meslekî kuruluşlar ile maddî ilişki kurma imkanının tanındığı,

Ancak, mevcut kanunlarında aksine bir hüküm bulunmadığı halde bu 4 dernek için böyle bir düzenleme getirmenin sivil toplum kuruluşları ve demokrasi açısından uygun olmayacağı,

Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılmış olanların da artık sivil sayılması gerektiği ve bunların da Dernekler Kanununa paralel haklarının bulunması gerektiği,

Şeklinde eleştiriler dile getirilmiştir.

Cevaben yapılan açıklamalarda;

Askerî derneklerin özel bir kanunla kurulmuş bulunduğu ve Dernekler Kanununa tabi olmadıkları,

Kuruluş amaçlarının Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanların askerlik mesleğine ilişkin ortak anıları yaşatmak, dayanışmalarını devam ettirmek ve sosyal ve kültürel ihtiyaçları karşılamak olduğu,

Bu amaca göre kurulmuş bulunan askerî derneklerin her türlü siyasî düşünce ve akımın etkisinden uzak kalabilmelerinin gerektiği,

Sivililerin dernek kurmasının normal olduğu ve askerî dernek üyelerinin ayrıca her türlü derneğe üye olmaları ve faaliyet göstermeleri yönünde herhangi bir engel bulunmadığı, ancak askerî terimler kullanarak siyaset yapılması gibi bir çaba gösterilemeyeceği,

Dernekler Kanununa göre kurulmuş binlerce dernek olduğu, ancak bu 4 adet askerî derneğin özel bir yasayla kurulduğu, tüzüklerinin bulunmadığı,

Benzer şekilde, Türk Silâhlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın da özel bir kanunla kurulmuş bulunduğu ve Vakıflar hakkındaki Kanuna tabi olmadığı,

Askerî derneklerin aidatlar yanında Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden de pay aldıkları,

Yurt dışı ziyaretlerde Ülkemizi askerî üniforma ile temsil ettikleri ve bu ziyaretlere Millî Savunma Bakanlığının izin verdiği,

Emekli bile olsalar General, Albay v.b. gibi unvanlarını korudukları,

Şeklinde açıklamalarda bulunulmuştur.

Komisyonumuz, Tasarıların tümü üzerinde yapılan bu görüşmeleri müteakip Tasarı ve gerekçelerini benimseyerek maddelerine geçilmesini kabul etmiştir.

Alınan redaksiyon yetkisi dahilinde, Tasarının çerçeve 1 inci maddesi ile eklenen 2 nci madde, kanunun 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere Mükerrer 1 inci madde olarak eklenmesi şeklinde değiştirilmek suretiyle Çerçeve 1 inci madde olarak kabul edilmiştir.

1/438 esas no.lu Tasarıyla Kanunun 6 nci maddesine eklenen fıkra Komisyonumuzca aynen benimsenerek Esas alınan Tasarıya Çerçeve 2 nci madde olarak eklenmiştir.

Yukarıda yapılan düzenlemelere paralel olarak Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri, 3 ve 4 üncü maddeler olarak aynen kabul edilirken, Tasarının başlığı da alınan redaksiyon yetkisi uyarınca değiştirilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Sadık Kırbaş
Çanakkale

Başkanvekili
Hayrettin Özdemir
Ankara

Kâtip
M. Kemal Tuğmener
Mardin

Üye
Gönül Saray Alphan
Amasya

Üye
Rıza Ulucak
Ankara

Üye
Vahit Kayırcı
Çorum

Üye
Mukadder Başeğmez
İstanbul

Üye
Namık Hakan Durhan
Malatya

Üye
Hasan Güllay
Manisa

Üye
Ahmet Demircan
Samsun

Üye
Veysel Atasoy
Zonguldak

Üye
M. Metanet Çulhaoğlu
Adana

Üye
Oğuz Aygün
Ankara

Üye
Turhan Tayan
Bursa

(İmzada bulunamadı)

Üye
Fahrettin Kukaracı
Erzurum

Üye
Hüseyin Arı
Konya

Üye
Mustafa Enöz
Manisa

Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa

Üye
Fethullah Gültepe
Van

(İmzada bulunamadı)

Üye
Ömer Üstünel
Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR, EMEKLİ ASTSUBAYLAR, HARP MALÛLÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ İLE MUHARİP GAZİLER DERNEKLERİ HAKKINDA KANUNA BİR MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 16.6.1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna 1 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiş ve 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddelerin numaraları sırasıyla 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 olarak teselsül ettirilmiştir.

Tanımlar

MADDE 2. - Bu Kanunda geçen;

Muharip Gazi : Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarından harbe fiilen katılanları,

Malûl Gazi : Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarından; Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırlarını korumak ve güvenliğini sağlamak görevi ile harpte veya devletin bekasını hedef alan terör örgütlerine karşı yurtiçi ve yurtdışı mücadelede her çeşit düşman veya terörist silahlarının tesiriyle veya harp bölgesindeki harekât ve hizmetler sırasında, bu harekât ve hizmetlerin sebep ve tesiriyle yaralanarak tedavileri sonucunda sakatlığı rapor ile kesinleşenleri,

ifade eder.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR, EMEKLİ ASTSUBAYLAR, HARP MALÛLÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ İLE MUHARİP GAZİLER DERNEKLERİ HAKKINDA KANUNA BİR MADDE EKLENMESİNE VE BİR MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 16.6.1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna 1 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki mükerrer 1 inci madde eklenmiştir.

Tanımlar

MÜKERRER MADDE 1. - Bu Kanunda geçen;

Muharip Gazi : Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarından harbe fiilen katılanları,

Malul Gazi : Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarından; Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırlarını korumak ve güvenliğini sağlamak görevi ile harpte veya Devletin bekasını hedef alan terör örgütlerine karşı yurt içi ve yurt dışı mücadelede her çeşit düşman veya terörist silahlarının tesiriyle veya harp bölgesindeki harekât ve hizmetler sırasında, bu harekât ve hizmetlerin sebep ve tesiriyle yaralanarak tedavileri sonucunda sakatlığı rapor ile kesinleşenleri,

ifade eder.

MADDE 2. - 16.6.1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Bu Kanuna göre kurulan dernekler, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım kabul etmezler ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunamazlar.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit
Başbakan V.
Dev. Bakanı ve Başb. Yard.
B. Ecevit
Devlet Bakanı V.
A. Andıcan
Devlet Bakanı
Y. Seçkiner
Devlet Bakanı
Prof. Dr. H. S. Türk
Devlet Bakanı
R. Serdaroğlu
Devlet Bakanı V.
H. Uluğbay
Devlet Bakanı
Dr. İ. Çelebi
Devlet Bakanı
R. Şahin
Devlet Bakanı V.
H. İ. Özsoy
Devlet Bakanı
R. K. Yücelen
Devlet Bakanı
M. Batalı
İçişleri Bakanı
M. Başesgioğlu
Maliye Bakanı
Z. Temizel
Bayındırlık ve İskân Bakanı
Y. Topçu
Ulaştırma Bakanı
N. Menzir
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Prof. Dr. N. Çağan
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.
E. Taranoğlu
Turizm Bakanı
İ. Gürdal

Çevre Bakanı
Dr. İ. Aykut

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. - Tasarının 2 nci maddesi, 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - Tasarının 3 üncü maddesi, 4 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard.

İ. Sezgin
Devlet Bakanı
H. Özkan
Devlet Bakanı
İ. Saygın
Devlet Bakanı
Prof. Dr. S. Yıldırım
Devlet Bakanı
M. Gürdere
Devlet Bakanı
Prof. Dr. A. Andıcan
Devlet Bakanı
M. Yılmaz
Devlet Bakanı
B. Kara
Devlet Bakanı V.
B. Kara
Devlet Bakanı
H. Gemici
Adalet Bakanı
O. Sungurlu
Dışişleri Bakanı
İ. Cen
Millî Eğitim Bakanı
H. Uluğbay
Sağlık Bakanı
H. İ. Özsoy
Tarım ve Köy İşleri Bakanı
M. Taşar
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Y. Erez
Kültür Bakanı
İ. Talay
Orman Bakanı
E. Taranoğlu

